
HORVÁTH István

A KOLLÉGIUMI GONDOLAT

A jövő kérdése, hogy milyen mértékben fog szellemi generációként megnyilvánulni a kolozsvári szociológus hallgatók néhány évjárata, kik nemcsak a szociológia felsőfokú oktatásának a kezdeteit, hanem a felsőoktatás reformját is alaposan elszenvedték.

Mindez előzmény és mentőkörülmény ahhoz, amit kollégiumnak neveztünk el.

Előzmény, mivel a kezdet óhatatlan hiányosságai valamint a tanügyi reform okán és következményeként megnyilvánuló - nem igazán termékeny - zűrzavar nem alakítja ki a megfelelően motiváló légkört és az érvényesülési perspektívák sem ösztönzőek. Mindezek ellenére a kollégium nem az egyetemtől való menekvés, hanem elszigetelődési próbálkozás mindattól, ami jelenleg kialakítja és fenntartja azt a nemkívánatos kiábrándultságot, amely semmiképpen nem ösztönző.

Mentőkörülmény arra, hogy ez a kezdeményezés a kollégium nevet kölcsönözze, ugyanis a kollégium mint intézmény és eszmény valamivel több és másabb mint az a viszonylag laza intézményes keret, amelyben néhány diák önmaga iránt vállal felelősséget arra, hogy maximálisan kihasználja az egyetemen eltöltött néhány évet.

Nyilvánvaló, hogy ha csak reakciónak álljuk be a kezdeményezést, akkor felvetődhet a vád, hogy az egész csak egy konjunktúra terméke és mint a kényszer szülöttje, a Max Weber kollégium nem egy olyan intézmény, amelynek jövőképe is jogossá tenné a létezését. Felszínesen ítélve: megalapozott az ellenvetés. De ha figyelembe vesszük azt, hogy a kollégium eddigi működése alapvetően arról szólt, hogy a tagok sikerrel konvertálták vizsgára tanulás kényszerét az önmagát fejlesztő gondolkodás szabadságává, akkor a tételesen megfogalmazott célkitűzések hiánya másodlagossá válik.

Ebből kiindulva lehet, hogy jobb volna ámítani magunkat a kollégium címkével, lehet, hogy jobb lett volna, ha olyan mozgósító jelszavakat használunk mint: "szellemi műhely", "a megismeréshez való jogot követelő generáció", "a kreativitás igényének a kifejeződése", de a mozgósítás már megtörtént, és azon kívül: egy jó szociológus meghatározója a képesség, hogy az ilyen jellegű diskurzust lebontsa.